

ھاۋا لاتیپھەکی شاری سلیمانی

ئەو خۆپیشاندەرەى فەرمانگەيەك دەسوتینی دەستی بیگانهی لەپشتەوہ نییە بەلکو ئەوہ نیشانەى ھەرەسى ئینتەمایە بۆ نەتەوہ

ئا: ئاسو

نزیک بە 16 سالە خەلکی ھەریمی کوردستان بە دەست دەیان گرفت و قەیرانی قوولەوہ دەنالینن و کیشەى کارەبا و ئاو و سوتەمەنى و بیکاریى و گرانی بازار سەرەکیترین گرفت و کیشەکانى کۆمەلگەن کە تاوہکو ئیستا نەتوانراوہ چارەسەریان بۆ بکریت، ھەرچەندە

لایەنى حکومەت وا رادەگەيەنیٹ کە لەتوانایدا نییە ئیستا چارەسەرى بنەرەتى ئەم کیشانە بکات، بەلام خەلک حکومەت بەکەمتەرخەم دەزانن، ھەر بۆیە لەماوہى ئەم دوو ھەفتەيەدا زنجیرەيەك خۆپیشاندان و نارەزایەتى لەشارو شارۆچکەکانى کوردستان سەریھەلدا.

کە تیايدا خەلک داواى دايبینکردنى پیداو یستییە سەرەتاییەکانیان دەکرد، لەم خۆپیشاندانانەدا چەندین پیکدادان لەنیوان ھیزەکانى ناسایش و خۆپیشاندەراندا روویدا و بەپیی وتەى چاودیئان و کەنالەکانى راگەیاندن خۆپیشاندەران ریگای شارستانی و ھیمنانەیان نەگرتۆتەبەر بۆ داواکردنى خواستەکانیان، ھەرچى خۆپیشاندەرانیشە ھیزەکانى پولیس و ناسایش بەوہ تاوانبار دەکەن کە تەقە لە خۆپیشاندەران دەکەن و ئەوان بەھۆکارى دروستبوونی بار گرتییەکان دەزانن.

زۆربەى سەرچاوەکان باس لەوہ دەکەن کە خۆپیشاندەران بە بەرد ھیرش دەکەنە سەر دامودەزگاكانى حکومەت و زۆرچار ھەندیک شوین تالانکراون و سووتیئراون.

کە ئەمە بۆخۆى کاریكى ناسارستانییە، ئایا کارى تالان و سووتاندن بۆتە کولتووریك لەنیو کۆمەلگەدا؟ ئایا خۆپیشاندەران بۆ دايبینکردنى خزمەتگوزاریى چۆن دەکریت خویان بەشیک بن لەھیزی سووتینەر و بەتالانبەرى دامودەزگاكانى حکومەت؟ ئەمە ئەو پرسیارەيە کە زۆریك لەرۆشنیئیران و کەنالەکانى راگەیاندن بەدووى وەلامەکانى دا دەگەرین و قسەى لەبارەوہ دەکەن.

لەوہلامى ئەم پرسیارانەدا چەند ھاۋا لاتیپھە بەمشیوہیە وەلامیان دایەوہ:

سەرەست جەمال وتی: کیشەکان لەولاتى ئیئمەدا ئەوہندە قوولن بۆیە چاوەروانى کاردانەوہى ئاواش لە ھاۋا لاتیان دەکریت، ھەرچەندە من بۆ خۆم لەگەل کارى توندوتیژیدا نیم بەلام خۆزگە حکومەتى ھەریمی کوردستان بیریکى لەچارەسەرکردنى گرتەکان بکردایەتەوہ.

كارزان ھەمەلەتەيف دەلى: من دۇنيام ئەۋەي خۇپپىشاندىن دەكات مەبەستى نىيە كارى ئاژاۋەگىپىرى بكات بەلام خەلكانىك ھەن لەنيۇ خۇپپىشاندىراندە كە ئاستى ھۇشيارىيان لاۋزو نزمە پىياناۋايە ئەگەر دامودەزگاكانى حكومت نەسووتىنن ئىتر ھىچيان نەكردوۋە، بەداخوۋە دەيلىم كە ئەم كولتوورى تالان و ويړانكردنە لەولاتى ئىمەدا ھەيە، بەشەخسى خۇم دژى ئەو جۇرە كارانەم.

ئارام ەلى وتى: ئەگەر باسى ئەۋە بكەين لەبەرچى خۇپپىشاندىران ئەو كارانە ئەنجام دەدەن ئەۋە دەيىت پىرسىيار لە حكومت بكەيت چونكە ئەۋ بەرپىرسە ! چونكە بەرپاستى ھەتاۋەكو ئىستا چەندىن رىگەي ھىمانانە و ناشتەخوازانە گىراۋەتەبەر بۇ داواكارىيەكانى ھاۋلاتيان بەلام چى بكەين دەسلەت گوى ناگريت؟ ئەي چارەسەر چىيە؟ ئەگەر وابى خۇپپىشاندىران كارىكى خراپيان نەكردوۋە.

ئەژىن سەلەح وتى: بەھىچ شىۋەيەك لەگەل توندوتىژىدا نىم بەلام ئەو خەلكەش چى بكات كە ھىچ رىگەيەكى تىرى بۇ نەماۋەتەۋە بىگريتەبەر جگەلە توندوتىژىي. كە كەس گوى لەھاۋلاتى نەگريت دەيىت خۇپپىشاندىنى قورس بكەيت، لە ھەموو دىنشايدا ھەروايە خۇپپىشاندىن كارى توندوتىژىي تىدا دەيىت.

ھەقىش نىيە بەناۋى ئەۋەي چوار بەرد بەر چەند پۇلىسىك كەوتوۋە ئىتر ماف و داواكارىيەكانى سەدان ھەزار ھاۋلاتى لەبىرپىرئەۋە.

فرمىسك ئەحمەد دەلى: بەھىچ شىۋەيەك لەگەل كارى توندوتىژانەدانىم بەلام لەگەل ئەۋەشدا نىم بەملىۋنەھا دۇلار لەلايەن بەرپىرسانەۋە بدزىت و كەسىش زاتى ئەۋەي نەيىت دەنگى لىۋەيىت، باشە بۇچى ئەگەر چوار مېزوكورسى لە خۇپپىشاندىنىكدا بشكىت حكومت دەيكات بەھەرا؟

كەچى ملىۋنەھا دۇلار بەفېرۇدەچى حكومت زمانى نەماۋە، با ئەۋەشمان لەبىر نەچىت كە حكومت خۇي ئەۋ نەرىتەي داھىنا، ئىستاش خەلك نەئاۋى ھەيەو نەكارەبا نە ئىش و كار ھەيە لەۋلاشەۋە حكومت دەليت بىدەنگ بن، بىدەنگى سنوورى خۇي ھەيە، ئىتر كاتى ئەۋەيە حكومت بەرپاستى ئىش بۇ خەلك بكات چونكە لەقسەي زل و فەشەۋفال تىرمان خوارد.

*لەراۋبۇچوونى ئەۋ ھاۋلاتيانەۋە ئەۋەمان بۇ دەردەكەۋىت كە خەلكى تەۋاۋ نىگەرانن و ھەلۋىستى توندىان لەبەرامبەر دەسلەت ۋەرگرتوۋە و قسە لەسەرئەۋە دەكەن كە دەسلەت لەبنەرپەتەۋە خۇي گەندەلەۋ بەملىۋنەھا دۇلار بەفېرۇ دەبات بەلام توۋرەيى و ھەلچوونى خۇپپىشاندىران لەپىناۋ بەدەستەيىنانى سەرەتايىترىن مافدا بەئاژاۋەگىپىرى و تالانچىتى ۋەسەف دەكات كە ئەمەش ھىندەي تر توۋرەيى و نىگەرانىيەكانى ھاۋلاتيانى زىادكردوۋە، لىرەدا پىرسىيارەكە ئەۋەيە بۇچى دەيىت خەلك خۇي بەشيك يىت لەۋ پىرۋسەي گەندەلى و بەتالان بردن و ئەۋ كاولكارىيەي كە دەمىك سالا لە كوردستاندا بوونى ھەيە؟

زانكۇ جەزا وتى: خۇي كارى ئاژاۋەگىپىرى و بەردەبارانكردن دوۋرە لەنەرىتى شارستانى و مەدەنىيەنەۋە، من داۋا لە ھاۋلاتيان بەتايىبەتى توۋىژى گەنجان كە لەپىناۋى ئامانجەكانمان كە خۇي لەدابىنكردنى خزمەتگوزارىيەكاندا دەبىنىتەۋە تىكەلەۋ نەكەن لەگەل كارى ئاژاۋەگىپىرى و بەردەباران و پەلاماردانى دامودەزگا حكومى و خزمەتگوزارىيەكان.

ھۆشيار عەباس وتى: بەكورتتەرىن دېر ئەو كەسەي لە خۇپپىشانداندا فەرمانگەيەك دەسووتىنى دەستى بېگانەي لەپىشتەوہ نىيە بەلكو ئەو نىشانەي ھەرەسى ئىنتمايە بۇ نەتەوہو ئەوہ دوا چركەي عەبەس بوونى رۇحى مروقى كوردە.

عەلى ھەمەرەشىد دەلى: ھاتنە سەرشەقام نىشانەي ئەوہيە كە ئىمە نارازىن لەم بارودۇخە، ئىتر كارى سەرەپۇيانە و توندوتىژانە نەك ھەر چارەسەرى كىشەكان ناكات بگرە ئالۇزترىشى دەكات، جگە لەوہش پەفتارى وەك بەرد باران و سووتاندن و تالان كردن پەوشتىكى زۇر ناشىرىنە و دوورە لە عورفى كوردەوارىيەوہ و ھىوادارم خەلكى كورد لىي دوور بکہوئتەوہ، ھەرەھا دەبىت ھىزەكانى پۇلىس و ئاسايش بەشىوہيەكى دىموكراتىكى و لەسەرخۇ مامەلە لەگەل خۇپپىشاندەران بکہن.

*لەدواي وەرگرتنى سەرنجى ھەموو ئەم ھاوالاتيانە دەگەينە ئەو قەناعەتەكەي زۇربەي ھەرە زۇرى خەلك لەگەل كارى توندوتىژىدا نىن، بەلام گوئىنەگرتنى حكومت بەدرىژايى ماوہى ئەم شانزە سالەي رابردوو بۆتە ھۆكارى ئەوہى كە كاردانەوہى جەماوہر توندوتىژىي لىبكەوئتەوہ، بۇيە پىويستە كارىدەستانى حكومتى ھەرئىم چاكسازىي تەواو لەنىو دامودەزگاكانى حكومت و ھىزىدا دەست پىبكەن و بەجىدىي لەھەولئى چارەسەركردنى كىشە ھەنووكەيى ھەرە گرنەكانى جەماوہرى خەلكدا بن بەتايبەتى لە ئەولەويەتدا گشت بۇشايىيەكان پىبكەنەوہ لەبوارى خزمەتگوزارىيە سەرەتايىيەكاندا لەكارەباوہ بىگرە تاكو سووتەمەنى ئەوجا ئاراستەكردنى كۆمەلگە بەرەو دىموكراسىيەت و چەسپاندنى عدالەتى كۆمەلەتەي.